

مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

معاونت آموزش

مدیریت امتحانات

بسمه تعالی

امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۸۸

پاسخنامه

پایه :	۶	موضوع :	آیین نگارش
تاریخ :	۸۸/۴/۱	ساعت :	۸

نام کتاب: بر بال قلم

لطفاً به همه سوالات پاسخ دهید، (تستی ۴، تشریحی ۱۲ و انشاء ۴ نمره)

تستی:

۱. کلمه «حقیقت» در جمله «امام خمینی یک حقیقت همیشه زنده است» است. ۴۲ ج

الف) مفعول ☐ (ب) متمم ☐ (ج) مسند ☒ (د) نهاد ☐

۲. جمله «عمرش دراز باد» در عبارت «جمهوری اسلامی - عمرش دراز باد - ثمره خون شهیدان است» جمله است. د

الف) اسنادی ☐ (ب) ساده ☐ (ج) مرکب ☐ (د) معترضه ☒

۳. کدام گزینه صحیح است؟ ج ۹۷

الف) رکن الدوله دستور داد که بقعه‌ای بر مزار شیخ بنا شد. ☐

ج) رکن الدوله دستور داد که بقعه‌ای بر مزار شیخ بسازند. ☒

د) رکن الدوله دستور داد که بقعه‌ای بر مزار شیخ ساختند. ☐

۴. کدام گزینه، از موارد کاربرد علامت () نیست؟ الف

الف) افزایش کلمه یا عبارتی به متن اصلی ☒ (ب) نشان دادن طرز تلفظ کلمه و آوانگاری ☐

ج) آوردن معادل یک کلمه یا اصطلاح در درون متن ☐ (د) آوردن یک جمله معترضه در دل جمله معترضه‌ای دیگر ☐

تشریحی:

۱. اسم مصدر را تعریف کرده، فرق آن با مصدر را با ذکر مثال بیان کنید. ۴۱

اسم مصدر اسمی است که نتیجه معنای مصدر را نشان می‌دهد، بی آن که خود دارای علامت مصدر باشد و فرق با مصدر است که مصدر همواره دارای علامت مصدر است. مثل دیدن و رفتن که علامت مصدر «-ن» که بعد از بن ماضی می‌آید. و آشنایی نویسنده با ساخت‌های گوناگون اسم مصدر نوشته او را با استفاده از واژه‌های متنوع سرشار از زیبایی می‌کند.

۲. در جمله زیر، کلمه «خود» سه بار تکرار شده است. آن را به گونه‌ای اصلاح کنید که این تکرار بر طرف شود. ۹۰

جمله: این خود مردمند که گاهی با گزینش شایسته خود فرد ایده‌آل خود را که یک انسان کامل است به زمامداری کشور برمی‌گزینند تا الگویی برای مدینه فاضله به وجود آورند.

ج: این مردمند که گاهی با گزینش بایسته و شایسته خود فرد ایده‌آل‌شان را که یک انسان کامل است، به زمامداری کشور برمی‌گزینند تا الگویی برای مدینه فاضله به وجود آورند.

۳. در جمله زیر فعل مرکب و صفت و متمم و زاید را مشخص نمایید. ۹۹

«خواننده سعی لازم را در فهمیدن مطالب کتاب نکرده است».

ج: فعل مرکب: سعی نکرده است. صفت: لازم. متمم: فهمیدن مطالب کتاب. زاید: حرف نشانه را (زیرا مفعولی وجود ندارد).

۴. در جمله‌های زیر، واژه‌های با املای غلط را بیابید و شکل صحیح آنها را بنویسید. ۱۳۴

أ. در پی فراق از تحصیل، باید به خدمت خالصانه پرداخت.

ب. گناه عامل فساد است و بالطبع انسان را سیه روز می‌کند.

ج. امامان معصوم(ع) همه، از سلبی پاک برآمده‌اند.

د. میرزا رضا کرمانی را در قل و زنجیر کرده، به قتلگاه بردند.

ج: أ. فراق غلط و درست آن فراغ. ب. بالطبع غلط و درست آن بالتبع. ج. سلبی غلط و درست آن صلبی. د. قل غلط است و درست آن غُل.

۵. مهم‌ترین نکاتی که رعایت آن در روانی و زلالی نوشته کمک می‌کند، چیست؟

ج: ۱. به کار گرفتن واژه‌های مأنوس و روان؛ ۲. پرهیز از پیچیدگی (=تقصیر)؛ ۳. به کار نبردن جمله‌های معترضه جز به هنگام ضرورت؛ ۴. پرهیز از نابهنجاری (=ضعف تألیف)؛ ۵. دوری جستن از درازنویسی خسته کننده (=اطناب مُمل)؛ ۶. کناره گرفتن از کوتاه نویسی آسیب زننده (=ایجاز مُخل).

۶. راه‌های پرورش معانی به جهت رسا و گویاسازی هر نوشته در زبان فارسی را فقط نام ببرید.

ج: ۱. وصف، ۲. تشبیه، ۳. استعاره، ۴. کنایه.

۷. مثل را تعریف کرده، نقش آن را در نوشته بیان کنید.

ج: مثل عبارت کوتاهی است که از زیبایی و غنا سرشار است. و نقش آن در نوشتن تنوع دادن و رنگارنگ کردن است لذا مراعات نکته‌های بلاغی و صنعت‌های ادبی، به مثل رنگی خاص می‌دهد.

۸. مهم‌ترین مطالبی را که برای نوشتن مقاله لازم است، بنویسید. ۲۸۸

۱. احاطه بر موضوع مقاله؛ ۲. صداقت و حسن نیت که شرط قلم زدن محققانه و منصفانه است؛ ۳. در نظر گرفتن مصلحت‌های جامعه، و نه منافع فرد یا گروه خاص؛ ۴. گشودن گرهی از گره‌های علمی، اجتماعی، و ... از طریق گزینش موضوعاتی که طرح آنها در جامعه دردی را دوا می‌کند.

موضوع انشاء:

لطفاً با رعایت نکات نگارشی و ویرایشی، انشایی در ده سطر بنویسید.

موضوع انشاء را با علامت × مشخص کنید.

☐ نامه‌ای به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

☐ دنیا تجارتخانه اولیای خداست.

☐ با دوستان مروت با دشمنان مدارا.